

Fundusze Europejskie

Zintegrowany Model Ruchu

– prognoza zmiennych objaśniających

Piotr Rosik

Fundusze
Europejskie

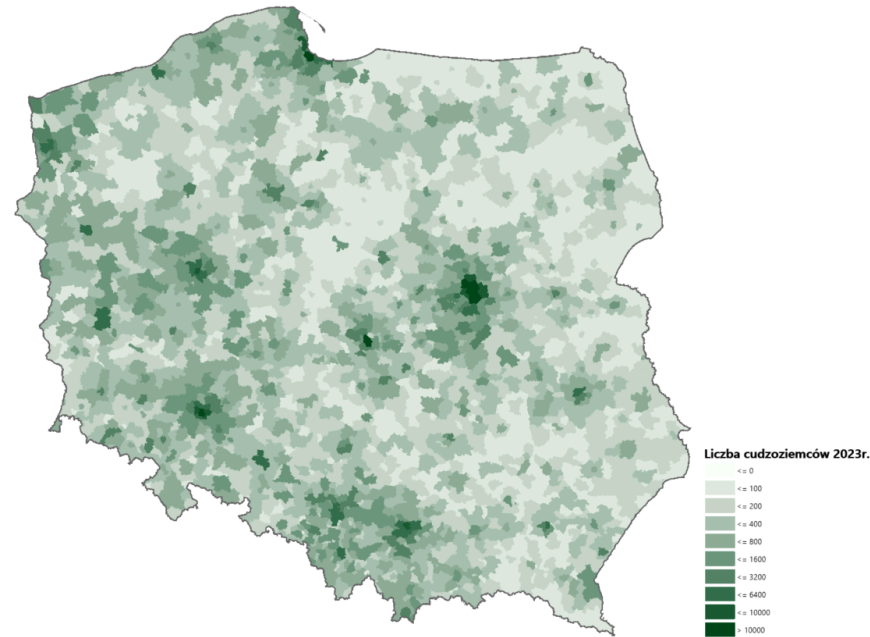
Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

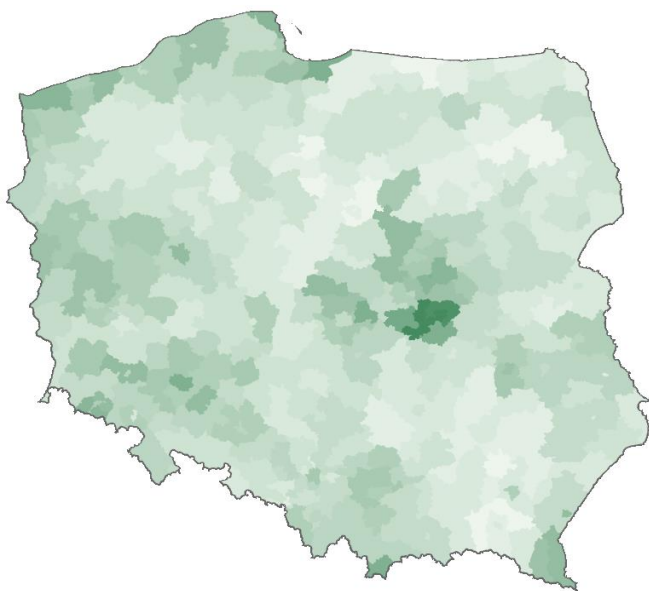
KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

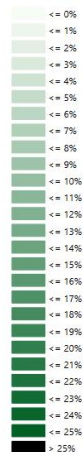

Rozmieszczenie przestrzenne i liczba cudzoziemców w Polsce

- Źródło danych o rozmieszczeniu – [baza PESEL \(GUS\)](#) – 10.2022 r. (1,4 mln osób)
- Dodanie proporcjonalne mężczyzn w wieku produkcyjnym
- Ostatecznie w 2022 r. – **2,2** mln cudzoziemców
- Prognozy grup ekonomicznych wieku dla cudzoziemców wg trendów dla grup ekonomicznych wieku Polaków do 2060 r.

Udział cudzoziemców
w sumarycznej liczbie
ludności w 2023r.

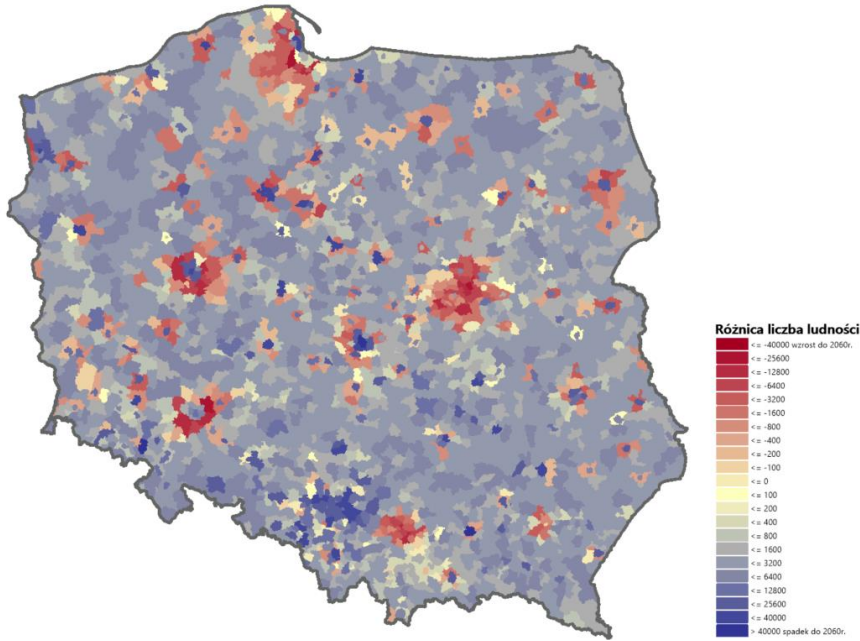
Rozmieszczenie przestrzenne i liczba cudzoziemców w Polsce

■ Rozkład przestrzenny względem gęstości zaludnienia w Polsce wskazuje na przewagę cudzoziemców w:

- Polsce zachodniej,
- Miejscowościach turystycznych (Pobrzeże Bałtyku, Tatry, Karkonosze, Bieszczady)
- Grójecko-Warecki region sadowniczy
- Wybrane większe miasta

Zmiany liczby ludności do 2060 r.

- Źródło danych - prognozy GUS dla gmin do 2060 r. (prognoza z 2024 r.)
- Bardzo **wysokie dopasowanie do istniejących prognoz przygotowanych przez CUPT w latach 2020-2023**, ale najnowsza prognoza GUS bardziej pesymistyczna od poprzednich
- Uwzględnienie cudzoziemców w zmianach liczby ludności do 2060 r. – łączny spadek liczby ludności z ok. 40 mln w 2022 r. do ok. **34 mln** w 2060 r.

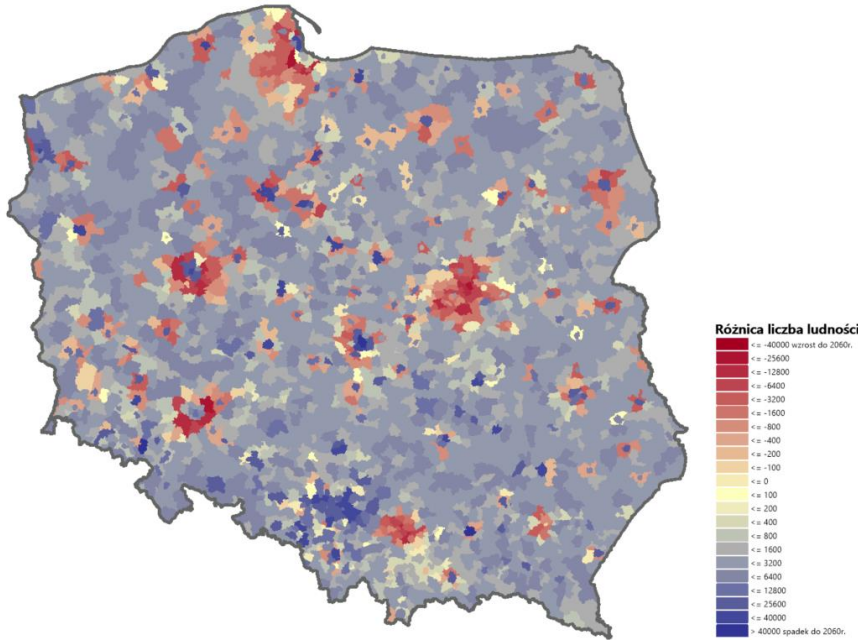

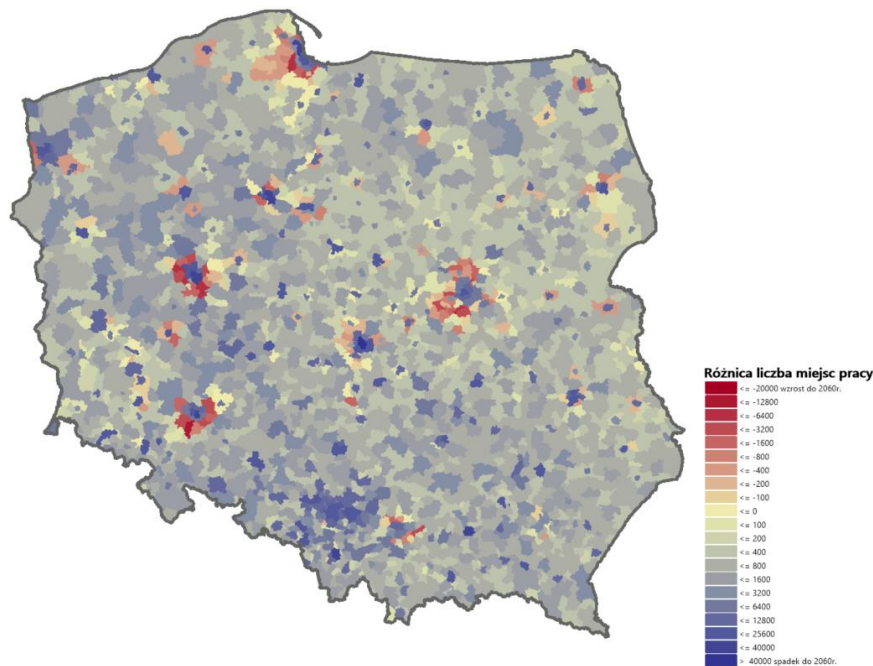
Zmiany liczby ludności do 2060 r.

■ Kontynuacja trendów:

- wyludniania się peryferii wewnętrznych województw oraz obszarów przemysłowych (Górny Śląsk, Łódź itd.),
- suburbanizacji (większość aglomeracji oraz ośrodków subregionalnych)

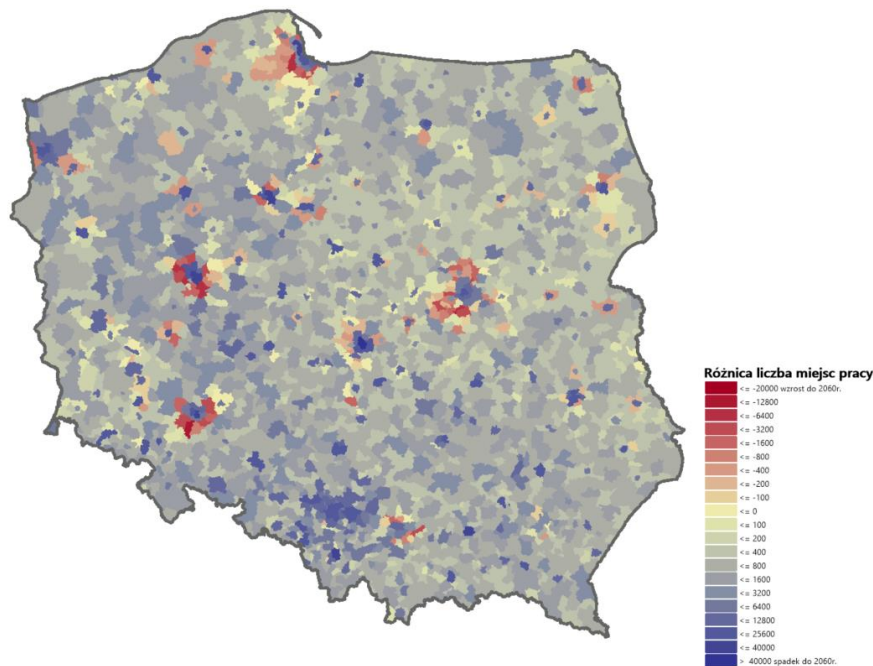
■ Wzrost znaczenia tzw. **Wielkiej Piątki** (aglomeracje warszawska, krakowska, wrocławska, poznańska i Trójmiasto)

Zmiany liczby miejsc pracy do 2060 r.

- Źródło danych - prognozy GUS dla gmin do 2060 r. (prognoza z 2024 r. – liczba osób w wieku produkcyjnym)
- Autorska metodyka szacowania **liczby miejsc pracy w gminach z uwzględnieniem mikroprzedsiębiorstw** (brak tych danych w badaniach GUS)
- Uwzględnienie cudzoziemców w wieku produkcyjnym w zmianach liczby ludności w wieku produkcyjnym do 2060 r. – łączny spadek np. liczby miejsc pracy w handlu i usługach z 9,5 mln w 2022 r. do 7,4 mln w 2060 r.

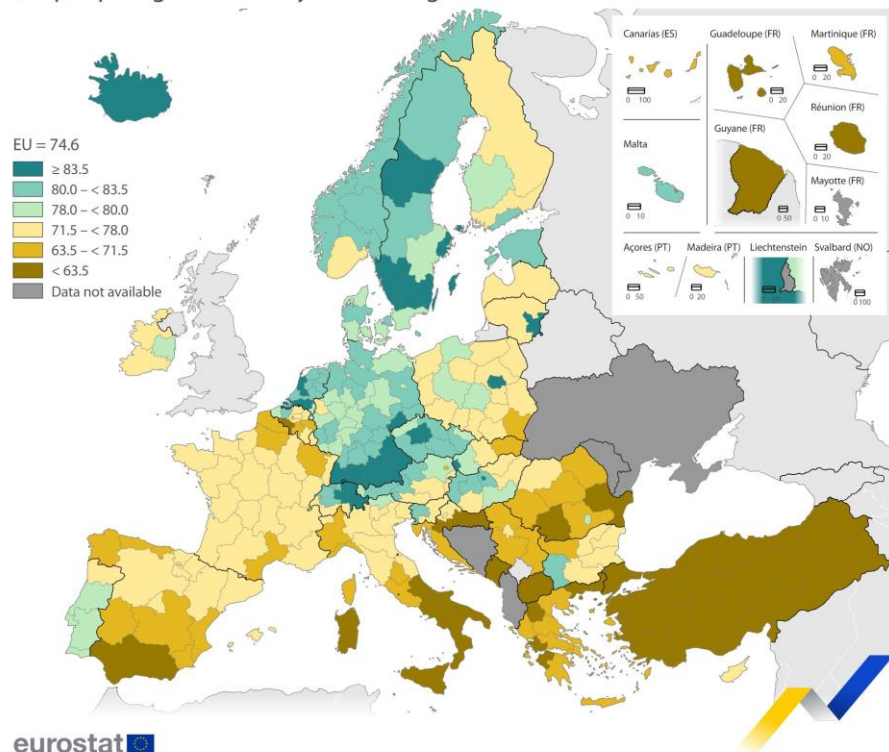

Zmiany liczby miejsc pracy do 2060 r.

- Wzrost znaczenia **liczby miejsc pracy na obszarach suburbanizacji** dla tzw. Wielkiej Piątki (aglomeracje warszawska, krakowska, wrocławska, poznańska i Trójmiasto)
- W Polsce aktualnie jeden z **najwyższych wskaźników zatrudnienia** w Europie. Jego wzrost w poprzedniej dekadzie przy spadku bezrobocia wyczerpuje możliwości dalszego wzrostu zatrudnienia opartego na liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Prognoza nie uwzględnia zwiększenia zatrudnienia wśród uczniów, studentów i seniorów.

Employment rate, 2022

(%, people aged 20–64, by NUTS 2 regions)

Source: Eurostat (online data code: lfst_r_lfe2emprtn)

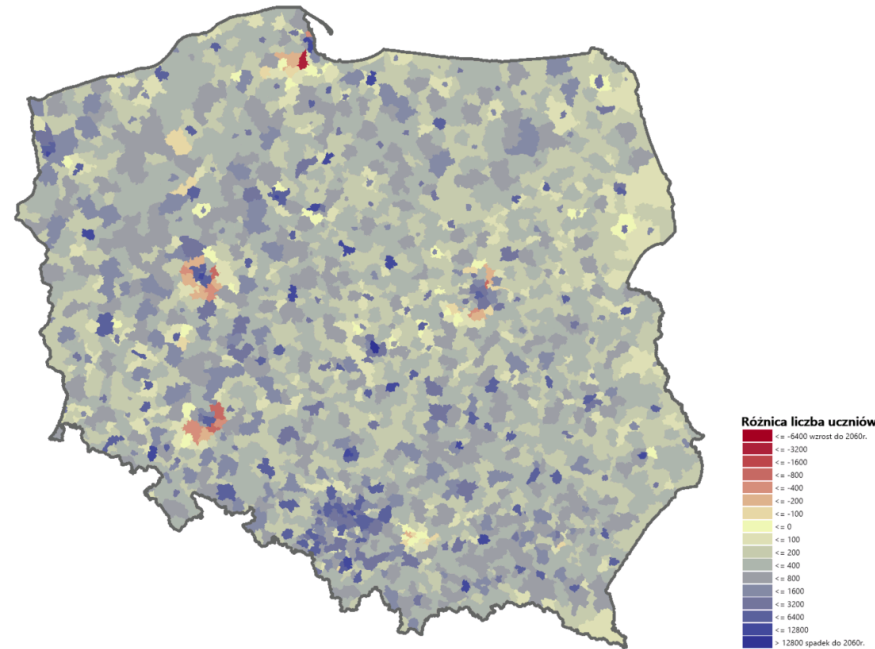
Administrative boundaries: © EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat
Cartography: Eurostat – IMAGE, 10/2023

Zmiany liczby miejsc pracy do 2060 r.

- W Polsce aktualnie jeden z **najwyższych wskaźników zatrudnienia** w Europie. Jego wzrost w poprzedniej dekadzie **przy spadku bezrobocia wyczerpuje możliwości dalszego wzrostu zatrudnienia opartego na liczbie ludności w wieku produkcyjnym** (możliwe dalsze wzrosty w wybranych regionach, np. Podkarpacie)
- Prognoza nie uwzględnia zwiększenia zatrudnienia wśród uczniów, studentów i seniorów.

Zmiany liczby uczniów do 2060 r.

- Źródło danych - prognozy GUS dla gmin do 2060 r. (prognoza z 2024 r.)
- Prognozowany spadek liczby uczniów z ok. 5 mln w 2022 r. do ok. **3,4 mln** w 2060 r.
- Na większości obszaru kraju, w tym w dużych miastach spadki liczby uczniów (coraz niższy współczynnik dzietności)
- Wyjątek to obszary wokół miast, gdzie jest intensywna suburbanizacja

Wnioski

- W skali całego kraju ogólny spadek liczby ludności, w tym w szczególności spadek liczby osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym prowadzi do **spadku liczby podróży** (przy założeniu utrzymania się i założonej w modelu ZMR stałych parametrów dotyczących mobilności);
- Wyjątek będą stanowić **aglomeracje**, gdzie następuje wydłużanie się codziennych podróży, a chaos przestrzenny i brak rozwoju typu **TOD (Transit-Oriented Development)** co skutkuje wciąż dużym udziałem motoryzacji indywidualnej

Wnioski

- Prognozowany wzrost liczby **ludności w wieku poprodukcyjnym** z 8,7 mln w 2022 do 11,1 mln w 2060 r. przy coraz wyższym dochodzie i lepszym zdrowiu tej części społeczeństwa może skutkować coraz wyższym udziałem w mobilności seniorów (potencjalna zmiana struktury motywacji podróży, celów podróży, środków transportu itd.);
- Zmiany te w Polsce nie są objęte monitoringiem przez żadną instytucję (brak danych o mobilności mieszkańców w skali ogólnokrajowej)

Wnioski

- Najnowsze dane o dalszym **spadku liczby urodzeń** wskazują nawet na dość duży optymizm w bardzo „pesymistycznej” prognozie GUS.
- Bez intensywnych migracji **brakujące 7-8 mln ludzi w wieku produkcyjnym** do 2060 r. będzie skutkowało gwałtownymi zmianami na rynku pracy, coraz bardziej znaczącym rynkiem pracownika, dalszym rozpowszechnieniem pracy zdalnej i prawdopodobnym dalszym spadkiem mobilności ludności w wieku produkcyjnym w zakresie **podróży obligatoryjnych**;
- CUPT apeluje o podjęcie stałych badań mobilności przez GUS uwzględniających różne motywacje podróży, szczególnie w ramach tzw. podróży długich, co ma być wykonywane przez GUS w ramach ogólnokrajowego badania mobilności.
- W przyszłości będą zyskiwać na znaczeniu **podróże fakultatywne** (turystyka, rekreacja, odwiedziny krewnych i znajomych), w tym podróże długie (pow. 100 km). Zjawisko to należy monitorować w ramach ogólnokrajowych badań ruchu.

ZINTEGROWANY MODEL RUCHU

Fundusze Europejskie

Zapraszamy do kontaktu

Centrum Unijnych Projektów
Transportowych

Plac Europejski 2 00-844 Warszawa

ZMR@cupt.gov.pl

Fundusze
Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KRAJOWY
PLAN
ODBUDOWY

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU